

„UTÁLTAM A FÁRADTSÁGOMAT”

Jacqueline Bisset-vel – Szilvásváradon

„Fehér a tornacipője, zöld a nadrágja, fekete, bő a pulóvere, középbarna, göndör, hosszú a haja. Negyvenöt éves, már túl van a váltáson: a szépségből színésznő lett. Arcán plasztikának nyoma sincs, könnyű, hajszál-ráncok a szem körül, az arcon, ám egész lénye harmonikus: szép ő még ma is.”

Hegyek, bokrok, kis patak, filmstáb, filmsztár.

Filmsztárok.

Francia produkció készült itt, Szilvásváradon — a *Cyrano* filmváltozata. *Cyrano de Bergerac*: a franciák első számú sztárja, *Gérard Depardieu*. Vele készítettem interjút, s a beszélgetés után visszatértem a színésszel a forgatás helyszínére, hogy ismét nézelődjek kicsit. Hideg volt és este, de még két jelenetet vettek fel. Gondoltam, nekem most már egy is elég, szépen hazamegyek. Délelőtt, délután éppen eleget láttam.

És ekkor, a filmstábból magyar barátok szóltak, hogy itt van *Jacqueline Bisset* „civilben”.

Bisset angol származású amerikai filmszínésznő. *Truffaut* Amerikai éjszaka című filmjében vált ismertté — azóta sok filmet forgatott híres filmrendezőkkel és partnerekkel; *John Hustonnal*, *Philippe de Brocával*, valamint *Steve McQueennel*, *Belmondóval*, *Sinatrával*, *Mastroiannival*, *Charles Bronsonnal* —, hogy csak néhányat említsek a legismertebbek közül. A magyar nézők legutóbb a televízióban láthatták *Malcolm Lowry*: Vulkán alatt regényének filmváltozatában. A rendező *John Huston*, s a partner *Albert Finney* volt. A híres szépségű *Jacqueline Bisset*-vel öt éve találkoztam Budapesten, amikor az *Anna Karenina* című amerikai televíziófilm címszereplőjeként forgatott itt *Paul Scofield* és *Christopher Reeve* partnereként. Emlékszem szigorára, arra, hogy jelezte: az interjú számára nem valamiféle kedélyes beszélgetés, hanem fegyelmezett, előre kigondolt kérdések sorozatára adott válasz.

Egy bokornál vettem észre, a padon. A barátjával beszélgetett. Aztán a *Christiant* játszó barátot „képbe” hívták.

Nem üdvözölt kitörő lelkesedéssel, mi több, arcán finom hökkentet véltem felfedezni. Nem számított itt semmiféle interjúra.

Aztán tíz perc múlva mégis hívott, hogy beszéljünk. Mit lehet kérdezni egy filmsztártól, akiről tudom, hogy szép, filmezik sokat, néhány filmjét láttuk itt, de nem

azokat, amelyeket találkozásunk óta forgatott. Akkor sem volt könnyű vele, amikor készültem, de most így?

Fehér a tornacipője, zöld a nadrágja, fekete, bő a pulóvere, középbarna, göndör, hosszú a haja. Negyvenöt éves, már túl van a váltáson: a szépségből színésznő lett. Arcán plasztikának nyoma sincs, könnyű, hajszál-ráncok a szem körül, az arcon, ám egész lénye harmonikus: szép ő még ma is.

— *Hogyan fogadták az Anna Kareninát Amerikában?*

— Kedvezően, annak ellenére, hogy az amerikaiak modern történetekhez szoktak. Jó kritikát kaptam. A tévéfilmet kétszer is játszották egymás után, s harmadszor két éve ismételték. Jók a tapasztalataim a magyarországi forgatásról, Budapestről. Örülök, hogy ismét itt vagyok.

— *Azóta milyen szerepeket kaptott?*

— Forgattam játékfilmeket, tévéfilmeket, sőt, még be sem fejeztem most, legutóbbi filmem forgatását Braziliában, amikor komolyan kezdtem gondolkozni azon, hogy színpadra lépek, ugyanis Londonba hívtak. Sajnos a forgatás elhúzódott, így nem vállalhattam. De nem panaszkodhatok. Izgalmas filmszerepet játszottam. Erotikus-neurotikus történetben modern, dinamikus üzletasszonyt, Egy — vulkánt. Először alakíthattam olyan szélsőséges karaktert, mint amilyen az övé: nagyon tisztességes, mindent tisztán lát, kivéve saját érzelmi életét. Az ugyanis meglehetősen kiegyensúlyozatlan, ahogy az ilyen típusú, New York-i nők esetében szokásos. Ennek ellenére — különös módon — boldog az élete.

— *És Jacqueline Bisset-é milyen? Még mindig egyedül lakik Los Angeles-i házában, s utazik ide-oda? Szeret így élni?*

— Nem, nem. Azaz már kezdem megtalálni magam ebben az életmódban, mert barátokkal találkozom mindenütt. Húszéves koromig Angliában éltem, ott él ma is a családom. Barátom, illetve barátaim vannak Párizsban, és igen, én továbbra is Los Angelesben élek. És

persze ott, ahol éppen forgatok. Tehát nincs választásom. Ha kapcsolatban akarok maradni a munkámmal, az étellel: vándorolnom kell. Nehéz.

— *Mi ad állandóságot, biztonságot?*

— Az, hogy találkozhatom a különböző országokban azzal a tíz emberrel, akikhez ragaszkodom. Bár csak közelebb élnék egymáshoz! Még Angliában, tizenhét-tizennyolc éves koromban szereztem meg azokat a barátokat, akik ma is a legközelebb állnak hozzám.

— *„Brit angolt” beszél, ugye?*

— Igen, bár van kis amerikai akcentusom: huszonegy éve élek Amerikában. Öt-hat hónapot az évből. És Amerikában célszerűbb az amerikai angolt beszélni, máskülönben korlátozódik a szerepkör, hiszen főleg amerikaiakról szóló filmekben játszunk.

— *Amikor Michael Caine-nel beszélgettem erről, ő azt mondta, büszke „cockney akcentusára”, védjegynek tekinti. Pedig ő is Los Angelesben él évek óta.*

— Lehet, hogy büszke rá, de az is biztos, hogy ha olyan szerepre van lehetősége, ami ezt az akcentust kizárja, képes és fog azonnal változtatni rajta. Máskülönben mindig ugyanabba a szerepkörbe kényszerülne. Félreértés ne essék: engem sohasem a figura nemzetisége, hanem a belső élete érdekel.

— *Nem bánja, hogy le kellett mondania a londoni színházat?*

— Nem, ugyanis éppen akkor egy filmet is lemondtam, s a vicces az, hogy mindkét esetben a szerző azonos: *Noël Coward*. Kellett kis idő. Magamnak. Három hónapot töltöttem Braziliában. Nehéz mindig távol lenni. Élni is szeretnék, ez nagyon fontos.

— *És talán az új filmszerepajánlat kevésbé volt az.*

— Biztos vagyok benne: ez az igazság. De az is igaz, hogy állandóan próbálok valamiféle egyensúlyt megteremteni a munka és az élet között. Tehát időnként valóban kell a szünet. Máskülönben elszakadok az étlettől, a valóságtól, és csupán a fantáziámra támaszkodhatok. Szükségem van a minden-

Jacqueline Bisset — Anna Karenina (Fotó: Endrényi Egon)

napi életre, nagyon fontos, és ha nem is tudatosan, de ez mindenképp visszahat a munkára.

— *Most sokkal nyugodtabbnak, lazábbnak látom, mint öt éve, amikor találkoztunk. Szigorú, kemény volt, barátságatlan.*

— Igen? Hát az biztos: nagyon nehéz valamiről beszélni, amikor éppen csináljuk, amikor még be sem fejeződött a forgatás. Valóban könnyebbnek érzem magam. Tudja mit? Már három éve érzem ezt.

— *Miért? Mitől változott meg?*

— ... Nos, jó, tessék: elmondom. Sok dolog hajszolt állandóan, cipeltem a zsákjaimat. Eljutottam ahhoz a ponthoz, amikor telítődtem. Amikor el kellett határoznom, hogy cipelek tovább vagy pedig megsabadulok a zsákoktól. Nehéz volt az ide vezető út. Azt hiszem, ez természetes. Van sok dolog, amin az ember úgy sem tud változtatni, akármit csinál. S azt hiszem, visszatért a humorérzésem is.

— *Mégis mire gondol pontosabban?*

— Azt hiszem — bármilyen közhely —: szembe kell néznem mindennel. Bármi legyen is az. Így elszáll a félelem.

— *Sok félelme van?*

— Igen, s úgy vélem mindenkinek. A félelem azt is jelenti: nagy a képzelőerőm.

— *Tetszik, hogy nem látok meszterkéltséget az arcán.*

— Nem csináltattam magamon semmit. Szerencsés a természetem is: alapvetően kiegyensúlyozott vagyok, noha meglehetősen érzelmi. Mostanában pedig fizikailag is ügyelek magamra. Megteszem azt, ami szükséges a lelki egyensúlyomhoz. Ha arról van szó: megeszem a nagy csokoládétortát. Brazíliában például nagyon elszigeteltnék éreztem magam a forgatás során. Elkezdtem újra dohányozni.

— *Nem bosszankodott gyengeségén?*

— Dehogynem, persze. Két napig. Aztán azt mondtam: nem, ne legyél dühös, mert az csak hiába-
való energia, s ugyanakkor tovább-

ra is dohányzol. Mérges leszel és cigarettázol: így emelkedik az adrenalinszinted, s ráadásul a dohányzást sem élvezed. Dupla rossz, kettős bűn. Tehát — folytattam magamban — hagyd abba a bosszankodást, dohányozz, de állj le a cigarettával, amint lehet. De minek büntessem magam kétszer? Dühvel és nikotinnal egyszerre. Rájöttem, hogy a legfontosabb dolog az energia. Az energiára kell ügyelni. Hiszen ahogy öregsünk: energiánkból veszítünk. Pedig ez elkerülhető — fegyelemmel. Az utóbbi években már éreztem az energia-vesztéséget. Utáltam a fáradtságomat. Persze ez érzelmi dolog is. Meg aztán különböző emberek — a kétségbeesettek, az alkoholisták, a depressziósok — rád nehezednek, mindig csak elvesznek az energiádból, de soha nem adnak. És őket mintha vonzanám, talán mert én erős vagyok. Korábban nyitott voltam az ilyen kapcsolatokra. Ma már úgy gondolom: a hozzájárulás, a kölcsönösség a fontos. Megtanultam nemet mondani. Engem nem zavar, hogy ki milyen. Egészen addig, amíg van mivel hozzájárulnia az élethez. Én azt sem bírom, hogy ha például vacsorameghívás esetén emberek esznek, isznak, de nem kérdeznek. Ki nem állom azokat, akiknek nincsenek kérdéseik. Ez számomra felfoghatatlan, hihetetlen...

Ekkor megszakadt Jacqueline Bisset monológja, mert most már fenyegetőbben hangzott, több nyelven, hogy „csöndet kérünk”. Az utolsó felvétel volt aznap és nagyon hideg a padon. De Jacqueline odahajolt hozzám és a következőket már igazán fegyelemszegően, noha suttogva, időnként felnevetve mondta:

— Rájöttem, hogy mindenért én vagyok felelős magammal kapcsolatban. Mi csináljuk a jót is meg a rosszat is, nem okolhatunk másokat. Az emberek velünk semmit nem tesznek. Pontosabban mi engedjük, határozzuk meg, meddig és mit tehetnek. Ez a felismerés sokkhatásként ért: ma már ettől érzem magam könnyebbnek, nyugodtabbnak és kiegyensúlyozottnak.

— *Egészséges gondolkodásmód, számomra vonzó, és az is, amit az „energiagazdálkodásról” mondott.*

— Erről még hosszasan beszélgethetnénk. Úgy örülök, hogy ismét Magyarországon vagyok. Az ételleket itt nagyon sózzák, ami egészségtelen. Az emberek kedvesek. Engem a forgatáson — öt évvel ezelőtt — nehezen fogadtak be, de aztán megkedveltek, azt hiszem. Soha nem hittem volna, hogy a vidék is ilyen bájos, szép errefelé, nem győzők betelni vele.